

Startside>Anlægelse af retssag>Hvor og hvordan>Sådan anlægger du en sag

lettisk

Den originale sprogudgave af denne side [lv](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Swipe to change

Sådan anlægger du en sag

Letland

1 Er det nødvendigt at gå til en domstol, eller er der en anden mulighed?

I Letland kan en person anlægge sag ved retten eller, hvis parterne har indgået en gensidig voldgiftsaftale, ved voldgiftsretten (med undtagelse af visse sager, der ikke kan behandles i henhold til voldgiftsproceduren).

2 Er der en frist for, hvornår sagen skal anlægges?

Tidsfristerne for retslige procedurer er forskellige fra sag til sag. Advokater og offentlige informationsinstanser kan besvare spørgsmål om tidsfrister. Forskellige overordnede tidsfrister er fastsat i civillovbogen. Disse frister kan afhænge af sagens genstand og sagens omstændigheder og fastsættes i den enkelte sag under hensyntagen til det nedenstående:

Familieret

Sager, der vedrører en brudt forlovelse, skal anlægges inden for et år fra den dato, hvor forlovelsen hæves, eller hvor en af parterne bryder forlovelsen eller, hvis den vordende brud er gravid, fra den dato, hvor barnet fødes, hvis forlovelsen allerede på det tidspunkt er blevet hævet, eller en af parterne har brudt forlovelsen.

Sager vedrørende ægtefællers formuefællesskab skal anlægges inden for et år fra den dato, hvor en af ægtefællerne har gennemført en transaktion. Ægtefælden til et barns moder kan bestride en faderskabsformodning inden for to år fra den dato, hvor han opdager at barnet ikke er hans. Moderen til et barn har samme ret til at bestride en faderskabsformodning. Et barn kan selv bestride en faderskabsformodning senest to år fra den dato, hvor det når myndighedsalderen.

Faderskabsager skal anlægges senest to år efter den dato, hvor den relevante part bliver bekendt med de forhold, der udelukker faderskab, eller hvor barnet når myndighedsalderen, hvis sagen anlægges af barnet selv.

Sager, der vedrører forholdet mellem en værge og en mindreårig, skal anlægges senest et år efter, at barnet når myndighedsalderen, eller andre omstændigheder, der er fastsat i loven, indtræder.

Ejendomsret

Sager om indgreb i ejendomsret eller berøvelse af ejendomsret skal anlægges senest et år efter den dato, hvor den relevante part bliver bekendt med indgrebet i eller berøvelsen af ejendomsret.

Fristen for anlægelse af sag mod en person, der er i besiddelse af en ejendom, og som kan vinde hævd på rettigheden til denne ejendom, er senest 10 år efter den dato, hvor den anden part bliver bekendt med besiddelsen.

Fristen for en ny ejers anlægelse af en sag, som vedrører eskalerende problemer som følge af naturlige processer, er to år.

Obligationsret

Rettigheder, der er omfattet af obligationsretten, forældes, hvis rettighedshaveren ikke gør dem gældende inden udløbet af den lovbestemte frist.

Sager vedrørende rettigheder i henhold til obligationsretten, skal, hvis der i loven ikke er fastsat en kortere frist, anlægges inden for 10 år. Alle rettigheder af denne art, hvorom der i lovgivningen ikke er fastsat en kortere frist, forældes, hvis rettighedshaveren ikke gør dem gældende inden for 10 år, medmindre det drejer sig om visse rettigheder, som ikke kan forældes.

Retten til at nedlægge påstand om ophævelse af en købekontrakt som følge af voldsomme tab forældes, hvis der ikke anlægges sag herom senest et år efter kontraktindgåelsen.

Sager vedrørende tab som følge af overhældning, kast eller fald skal anlægges inden for et år.

Handelsretlige sager

Sager, der vedrører handelstransaktioner, skal anlægges inden for tre år, medmindre en anden forældelsesfrist er fastsat i loven.

Sager vedrørende handelsagenturaftaler skal anlægges senest fire år efter udløbet af det kalenderår, hvor kravet opstod.

Sager mod en enkelt erhvervsdrivende vedrørende dennes forretningsførelse skal anlægges senest tre år efter sletningen af den erhvervsdrivende fra handelsregistret, medmindre kravet er omfattet af bestemmelser om en kortere forældelsesfrist.

Sager vedrørende en klausul, der er pålagt en deltager i et partnerskab, og som er til hinder for dennes gennemførelse af transaktioner i samme branche, som partnerskabet beskæftiger sig med, eller for dennes deltagelse med ubegrænset hæftelse i andre partnerskaber i samme branche uden de øvrige deltageres samtykke, skal anlægges senest tre måneder efter den dato, hvor de øvrige partnere bliver bekendt med overtrædelsen af konkurrenceklausulen, dog senest fem år efter den dato, hvor overtrædelsen begås.

Sager mod en deltager i et partnerskab vedrørende partnerskabets forpligtelser skal anlægges senest tre år efter den dato, hvor ophævelsen af partnerskabet indføres i registret, medmindre kravet mod partnerskabet er omfattet af bestemmelser om en kortere forældelsesfrist.

Sager mod stifterne af et selskab vedrørende forpligtelser indgået af selskabet inden stiftelsen, skal anlægges senest tre år efter den dato, hvor selskabet blev indført i handelsregistret.

Sager mod stifterne vedrørende specifikke tab, som selskabet eller tredjeparter har lidt, og som er blevet påført under stiftelsen af selskabet, skal anlægges senest fem år efter den dato, hvor selskabet blev indført i handelsregistret. Denne frist gælder ligeledes med hensyn til eventuelle personer, der måtte have medvirket til dette tab.

Sager vedrørende en kreditors rettigheder mod et selskab, hvor kreditoren ikke kan få sit krav indfriet af selskabet og derfor henvender sig til de parter, der i henhold til loven er ansvarlige (stiftere, tredjeparter m.fl.), skal anlægges senest fem år efter den dato, hvor kravet opstod.

Sager vedrørende overtrædelse af en konkurrenceklausul, der er pålagt et selskabs bestyrelsesmedlemmer, skal anlægges senest fem år efter datoen for overtrædelsen heraf.

Sager vedrørende tab, der er påført selskabet, dets deltagere eller kreditorer under en omstrukturering af selskabet, skal anlægges senest fem år efter den dato, hvor omstruktureringen bliver retskraftig.

Sager mod en transportør skal anlægges inden for tre år.

Sager mod en transportør angående godstransport skal, medmindre transportøren har handlet i ond tro eller har udvist grov uagtsomhed, anlægges inden for et år, og det samme er gældende for sager mod lagervirksomheder, medmindre lagervirksomheden har handlet i ond tro eller har udvist grov uagtsomhed.

3 Er det en domstol i denne medlemsstat, som jeg skal gå til?

Der henvises til faktabladet "[Retternes kompetence](#)".

4 Hvilken domstol i denne medlemsstat skal jeg i givet fald gå til i betragtning af, hvor jeg bor, hvor modparten bor, eller andre forhold, der kan have betydning for, hvor sagen skal anlægges?

Der henvises til faktabladet "[Retternes kompetence - Letland](#)".

5 Hvilken type domstol skal jeg gå til i denne medlemsstat i betragtning af sagens art og det beløb, det drejer sig om?

Der henvises til faktabladet "[Retternes kompetence - Letland](#)".

6 Kan jeg selv gå til en domstol, eller skal jeg gå via en mellemmand, f.eks. en advokat?

En stævning kan indgives af sagsøgeren selv eller af en bemyndiget person. En eventuel bemyndigelse kan vedlægges stævningen. Det er ikke obligatorisk at lade sig repræsentere ved en advokat eller en anden juridisk rådgiver.

7 Hvem skal jeg helt konkret henvende mig til for at anlægge en sag? Skal jeg henvende mig direkte til domstolen, til det lokale dommerkontor eller til en anden myndighed?

Stævningen skal indgives til den ret i første instans, som har kompetence.

Sagsøgeren eller en bemyndiget person skal indgive stævningen til justitskontoret (*kanceleja*) ved den relevante ret. Stævningen kan ligeledes sendes med almindelig post og skal stiles til den relevante ret.

I kontortiden kvitterer en af retsformanden udpeget medarbejder for stævningen. Denne medarbejder er almindeligvis retsformandens assistent eller en sekretariatsmedarbejder.

8 På hvilket sprog skal jeg indgive stævning? Kan jeg gøre det mundtligt, eller skal det gøres skriftligt? Kan jeg gøre det pr. fax eller e-mail?

Hvis parterne forelægger retten dokumenter affattet på fremmedsprog, skal disse dokumenter i henhold til civilretsplejeloven vedlægges en oversættelse på det officielle sprog (lettisk), som er behørigt legaliseret i overensstemmelse med de fastlagte procedurer. Personer, der er fritaget for pligten til at betale sagsomkostninger, skal ikke vedlægge eventuelle oversættelser.

Retten kan acceptere visse proceduremæssige skridt på et fremmedsprog, hvis en af parterne anmoder herom, og alle parterne er enige. Retsprotokollen og retsafgørelser udarbejdes på lettisk.

En sag anlægges ved, at der indgives en skriftlig anmodning til retten. Anmodningen kan indgives med almindelig post, men ikke pr. fax eller e-mail, af sagsøgeren selv eller af en af sagsøgeren behørigt bemyndiget person.

Det skal tilføjes, at dokumenter, der er underskrevet med en sikker elektronisk signatur, kan anvendes til indgivelse af enhver form for anmodning, medmindre der i loven er fastsat en specifik procedure for anlæggelse af sager ved domstolene. Elektroniske dokumenter antages ikke, når det drejer sig om visse former for kontrakter vedrørende fast ejendom, familieret og arveret samt visse former for kautionskontrakter.

9 Findes der særlige blanketter, som skal bruges, når man vil anlægge sag? Hvis ikke, hvordan gøres det så? Hvilke oplysninger skal gives?

Anmodninger indgives skriftligt. I de fleste sager er der ingen bestemt formular. Der er specifikke formularer til anvendelse i småkravsprocedurer (*maza apmēra prasības*, civilretsplejelovens kapitel 303), fuldbyrdelse af fordringer indbragt for en domstol (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, lovens kapitel 501) og anmodninger om foreløbige sikrende retsmidler vedrørende vold (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, lovens kapitel 305).

Hvis der ikke skal anvendes en bestemt formular, skal anmodningen som minimum indeholde de oplysninger og data, som er fastsat i civilretsplejeloven. I henhold til civilretsplejeloven skal anmodninger indeholde følgende oplysninger:

- navnet på den ret, begæringen indgives til,
- sagsøgerens fornavn, efternavn, personnummer og bopælsadresse (hvis sagsøgeren ikke har en fast bopæl, oplyses det faktiske opholdssted). Hvis det drejer sig om en juridisk person, oplyses dennes navn, registreringsnummer og vedtægtsmæssige hjemsted, og sagsøgeren kan ligeledes anføre en anden adresse med henblik på korrespondancen med retten,
- den sagsøgte eller berørte parts fornavn, efternavn, personnummer, bopæl og den sagsøgte eller berørte parts eventuelle supplerende adresse eller, i mangel af oplysninger herom, den pågældende parts faktiske opholdssted. Hvis det drejer sig om en juridisk person, anføres personens navn, registreringsnummer og vedtægtsmæssige hjemsted. Den sagsøgte personnummer eller registreringsnummer skal anføres, hvis disse oplysninger kendes,
- fornavn, efternavn, personnummer og adresse for den advokat, der repræsenterer sagsøgeren, med henblik på korrespondancen med retten, hvis sagen indgives af en advokat, eller såfremt det drejer sig om en juridisk person dennes navn, registreringsnummer og vedtægtsmæssige hjemsted,
- i sager om pengekrav oplyses navnet på det eventuelle kreditinstitut og kontonummer, hvortil betaling kan ske,
- sagens genstand,
- sagens værdi, hvis kravet kan værdiansættes, med angivelse af den anvendte metode til beregning af det beløb, der skal inddrives, eller som er omtvistet,
- de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for sagsøgerens krav, og bevismateriale, der underbygger disse faktiske omstændigheder,
- den lov, som kravet støtter ret på,
- sagsøgerens påstande,
- en fortegnelse over de dokumenter, der er vedlagt begæringen,
- datoen for indgivelsen af begæringen og andre relevante oplysninger.

Ifølge civilretsplejeloven kræves der yderligere oplysninger i særlige anmodninger (f.eks. skilsmissebegæring) og i forbindelse med særlige sagstyper (f.eks. stadfæstelse eller ophævelse af adoption, beskyttelse af arv og værgemål).

Anmodningen skal underskrives af sagsøgeren eller dennes repræsentant eller af sagsøgeren og repræsentanten i forening, hvis retten kræver dette, medmindre andet er fastsat i loven. Hvis repræsentanten skal handle på sagsøgerens vegne, skal begæringen vedlægges en fuldmagt (*pilnvara*) eller anden dokumentation for, at repræsentanten er bemyndiget til at føre sagen.

Anmodningen skal indgives til retten i et antal eksemplarer, der svarer til antallet af sagsøgte og berørte tredjeparter.

Anmodningen skal ligeledes ledsages af dokumentation:

for, at statsafgiften (*valsts nodevas*) og andre sagsomkostninger er blevet betalt i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i loven, og at beløbets størrelse er korrekt,

for, at procedurerne vedrørende indledende udenretlig behandling af sagen er overholdt, hvis en sådan behandling er nødvendig i henhold til loven, til underbygning af de faktiske omstændigheder, som sagen er baseret på.

På webstedet for Letlands domstole, www.tiesas.lv, findes der under *E-Pakalpojumi* ("elektronisk selvbetjening"), *E-veidlapas* ("elektroniske blanketter") en række blanketter til processkrifter. Disse blanketter kan man downloade, udfylde, udskrive og indsende.

10 Skal der betales retsafgifter? Hvornår skal de i givet fald betales? Skal advokaten betales med det samme ved stævningens indgivelse?

Sagsomkostningerne skal betales, inden anmodningen kan indgives (statsafgift (*valsts nodeva*), registreringsafgift (*kancelejas nodeva*) og udgifter, der pålægges som følge af behandlingen af sagen (*ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*)), og dette kan gøres via banken. Når retten giver en part medhold, tilpligtes den tabende part at betale alle den vindende parts sagsomkostninger. Hvis der er givet delvist medhold, foretages en forholdsmæssig fordeling af sagsomkostningerne. Hvis en sagsøger frafalder en sag, eller der ikke træffes afgørelse i sagen, påhviler det sagsøgeren at godtgøre den sagsøgte sagsomkostninger (med undtagelse af sager i henhold til loven, hvor kravet vedrører udstedelse af det betalingspåkrav, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006). I så fald skal den sagsøgte ikke godtgøre sagsøgerens sagsomkostninger, men hvis årsagen til, at sagsøgeren frafalder sagen, er at den sagsøgte frivilligt indfrier kravet, efter anmodningen er indgivet, kan retten på begæring fra sagsøgeren tilpligte den sagsøgte at betale sagsøgerens sagsomkostninger.

Sagsøgerens udgifter til at føre sagen (advokatsalærer, udgifter til fremmøde i retten og udgifter forbundet med indsamling af bevismateriale) bliver ligeledes pålagt den sagsøgte, hvis sagsøgeren får helt eller delvist medhold, eller hvis sagsøgeren frafalder sagen som følge af, at den sagsøgte frivilligt indfrier kravet efter indgivelsen af anmodningen. Hvis en sag afvises, tilpligter retten sagsøgeren at godtgøre den sagsøgte omkostninger til forsvar.

De salærer, der skal betales til advokatbistand eller en juridisk rådgiver, fastsættes i henhold til en aftale mellem klienten og advokaten/den juridiske rådgiver.

11 Kan jeg få retshjælp?

Se faktabladet "Retshjælp".

12 Hvornår betragtes min sag som anlagt? Modtager jeg en bekræftelse fra myndighederne om, hvorvidt min sag er korrekt anlagt?

Retten indfører dokumenter, der sendes med almindelig post, eller som modtages i kontortiden, i et register over indgående post på modtagelsesdatoen. En anmodning anses for indgivet på modtagelsesdatoen. En frist for et proceduremæssigt skridt i retten udløber på det tidspunkt, hvor retten lukker. Hvis en anmodning, appel eller anden postforsendelse leveres til en kommunikationsansvarlig senest kl. 24.00 på fristens sidste dag, anses fristen for at være overholdt.

Hvis en anmodning ikke er udarbejdet korrekt, eller hvis et eller flere nødvendige dokumenter mangler, træffer dommeren en begrundet afgørelse om, at der ikke skal oprettes en sag i tilknytning til anmodningen. En genpart af denne afgørelse tilsendes sagsøgeren med angivelse af en frist for afhjælpning af den relevante mangel. Denne frist kan ikke være kortere end 20 dage og løber fra datoen for offentliggørelsen af afgørelsen. Hvis sagsøgeren afhjælper manglen inden fristens udløb, anses anmodningen for at være indgivet på den dato, hvor den første gang blev modtaget af retten. Hvis sagsøgeren undlader at afhjælpe manglerne inden fristens udløb, anses anmodningen for slet ikke at være blevet indgivet og tilbagesendes til sagsøgeren. Tilbagesendelsen af en anmodning betyder ikke, at sagsøgeren ikke kan indgive den til retten igen.

Specifik bekræftelse af, at begæringen er korrekt indgivet: Hvis anmodningen er udarbejdet korrekt, og alle de nødvendige dokumenter er vedlagt, træffer en dommer inden for syv dage fra rettens modtagelse af anmodningen afgørelse om, at den er antaget, og at sagen indledes.

Når sagen indledes, fremsendes anmodningen samt genparter af de vedlagte dokumenter til den sagsøgte med angivelse af en frist for indsendelse skriftlige bemærkninger. Efter modtagelsen af disse bemærkninger fremsender dommeren en genpart heraf til sagsøgeren og berørte tredjeparter. Dommeren kan anmode sagsøgeren om dennes bemærkninger hertil. Når bemærkningerne er modtaget, eller fristen for fremsættelse af bemærkninger er udløbet, berammer dommeren retsmødet. Retssekretæren tilsender parterne en indkaldelse til retten. Hvis retten skal behandles i en skriftlig procedure, fastsættes ingen dato for behandlingen, og parterne tilsendes ingen indkaldelse.

13 Modtager jeg udførlige oplysninger om sagens videre forløb (f.eks. om, hvornår jeg skal møde i retten)?

Sagens parter modtager en indkaldelse med angivelse af tid og sted for retsmødet eller andre proceduremæssige skridt. Denne indkaldelse sendes til en persons bopæl, men personen kan ligeledes anføre en anden adresse med henblik på korrespondancen med retten.

Hvis sagsøgeren ikke har bopæl i Letland, og det af objektive årsager ikke er lykkedes sagsøgeren at fastslå den sagsøgte udenlandske bopælsadresse, har retten efter en begrundet anmodning fra sagsøgeren mulighed for at anvende de procedurer til sporing af den sagsøgte adresse, som er fastsat enten i de for Letland bindende internationale aftaler eller i EU-lovgivningen.

Hvis den sagsøgte adresse ikke kan spores ved anvendelse af de procedurer, der er fastlagt i enten de for Letland bindende internationale aftaler eller i EU-lovgivningen, eller hvis det viser sig at være umuligt at sende dokumenterne til den sagsøgte på den adresse, som sagsøgeren har anført, eller hvis det viser sig at være umuligt at sende dokumenterne til den sagsøgte ved anvendelse af de procedurer, der er fastsat i EU-lovgivningen, i de for Letland bindende internationale aftaler eller i civilretsplejelovens bestemmelser om internationalt samarbejde i civile sager, tilsiges den sagsøgte uden fast bopæl at give møde i retten i henhold til en bekendtgørelse i Letlands statstidende, *Latvijas Vēstnesis*.

På webstedet for Letlands domstole, <http://www.tiesas.lv/>, kan man under *E-Pakalpojumi* ("e-tjenester"), *Tiesvedības gaita* ("søgsmålsstatus") indtaste sagsnummer eller indkaldelsesnummer og dermed få adgang til oplysninger om søgsmålsstatus.

Sidste opdatering: 07/02/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.